

SIKKERHETSATABLAD

Kaliumklorid

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europa-parlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	14.04.2011
Revisjonsdato	18.01.2018

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	Kaliumklorid
CAS-nr.	7447-40-7
EC-nr.	231-211-8
Formel	KCl

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliet bruksområde	Kjemisk / teknisk bruk Gjødselproduksjon.
Kjemikaliet kan brukes av forbrukere	Nei

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Distributør**

Firmanavn	Acinor AS
Besøksadresse	Titangt. 13, NO-1630 Gamle Fredrikstad
Postadresse	Titangaten 13
Postnr.	1630
Poststed	Gamle Fredrikstad
Land	Norway
Telefon	69384082
Telefaks	69384084
E-post	post@acinor.no
Hjemmeside	www.acinor.no

Org. nr.	NO 984 648 324 MVA
----------	--------------------

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP Klassifisering, merknader	Klassifisering i henhold til (EF) No.1272/2008: Ikke klassifisert.
-------------------------------	--

2.2. Merkingselementer

Annen merkeinformasjon (CLP)	Vurdert IKKE MERKEPLIKTIG m.h.t. helse-, brann- og miljøfare.
------------------------------	---

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Ikke relevant. Uorganisk stoff.
------------	---------------------------------

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDELER

3.1. Stoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Kaliumklorid	CAS-nr.: 7447-40-7 EC-nr.: 231-211-8		95 – 99,5 %

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Skyll straks med rikelige mengder vann eller øyeskyllevann i inntil 10 minutter. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging	Skyll munnen grundig. Drikk et par glass vann eller melk. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Støv kan forårsake mekanisk irritasjon av slimhinnene med irritasjonssymptomer som hoste og sår hals, rennende, røde øyne og svie. Støv kan irritere huden mekanisk. Svelging av store mengder kan gi irritasjon av munnhule, magesmerter, kvalme, oppkast, diaré, koordinasjonsproblemer.
--------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen spesifikk informasjon fra produsent. Symptomatisk behandling.
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO ₂). Hydrogenklorid (HCl). Kaliumoksid.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8. Unngå innånding av støv. Unngå støvdannelse og spredning av støv.
---	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp av større mengder til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Spill samles opp mekanisk. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres til destruksjon som avfall iht. avsnitt 13. Vask den forurensede overflaten med vann.
------------	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også avsnitt 8 og 13.
-------------------	--------------------------

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av støv og kontakt med hud og øyne. Bruk arbeidsmetoder som minimerer støvdannelse.
------------	--

Beskyttelsestiltak

Ytterligere informasjon	Kjemikaliet kan være etsende ved kontakt med fukt, vann.
Råd om generell yrkeshygiene	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift

og før spising, røyking eller bruk av toalett.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt på et godt ventilert sted. Oppbevares i godt lukket originalemballasje.
Forhold som skal unngås	Fukt.

Betingelser for sikker oppbevaring

Råd angående samlagring	Lagres adskilt fra: Syrer. Baser. Organisk materiale. Vann.
-------------------------	---

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2.
------------------------	-----------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Sjenerende støv, totalstøv		8 t. normverdi: 10 mg/m ³	
Sjenerende støv, respirabelt støv		8 t. normverdi: 5 mg/m ³	
Annen informasjon om grenseverdier	Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2017-12-20-2353).		

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	<p>Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.</p> <p>Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon.</p> <p>Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.</p>
--	--

Øye- / ansiktsvern

Øyevernutstyr	<p>Beskrivelse: Bruk støvtette vernebriller ved risiko for støvdannelse.</p> <p>Referanser til relevante standarder: NS-EN 166 (Øyevern – Spesifikasjoner).</p>
Ytterligere øyeverntiltak	Øyedusj bør være på arbeidsplassen. Enten en fast øyedusjenhet koblet til drikkevann (temperert vann ønskelig) eller en bærbar disponibel enhet (øyespyleflaske).

Håndvern

Egnede hansker	Nitrilgummi.
Gjennomtrengningstid	Kommentarer: Ikke relevant, siden kjemikaliet er et fast stoff.
Tykkelsen av hanskemateriale	Kommentarer: Ikke relevant.
Håndvernutstyr	<p>Beskrivelse: Benytt hansker av motstandsdyktig materiale. Hanskenes egenskaper kan variere hos de ulike hanskeprodusentene.</p> <p>Referanser til relevante standarder: NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og</p>

	mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker – Generelle krav og prøvingsmetoder).
Ytterligere håndbeskyttelsestiltak	Skift hansker ved tegn på slitasje.

Hudvern

Anbefalte verneklær	Beskrivelse: Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Nøddusj bør være tilgjengelig på arbeidsplassen.

Åndedrettsvern

Anbefalt åndedrettsvern	Beskrivelse: Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av støv, må det brukes egnet åndedrettsvern med partikkelfilter (type P2). Referanser til relevante standarder: NS-EN 143 (Åndedrettsvern – Partikkelfiltre – Krav, prøving, merking). NS-EN 149 (Filtrerende halvmasker til beskyttelse mot partikler).
-------------------------	---

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---------------------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Fast stoff
Farge	Hvit
Lukt	Luktfri
Luktgrense	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
pH	Status: I løsning Verdi: 5,5 – 8,8 Kommentarer: Fortynnet vandig løsning: 50,000 mg/l.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: 768 – 772 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 141 °C
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke relevant.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke angitt av produsenten.
Eksplisjonsgrense	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Damptrykk	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Damp tetthet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Relativ tetthet	Kommentarer: Se tetthet.
Tetthet	Verdi: 1,989 g/cm ³

Løslighet	Medium: Vann Verdi: 34,4 g/l Temperatur: 20 °C Medium: Vann Verdi: 56,0 Temperatur: 100 °C Kommentarer: Lett løselig i ammoniakk og etanol. Uløselig i de fleste organiske løsemiddel, fett.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Kommentarer: Ikke relevant.
Selvantennelighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Viskositet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Eksplorative egenskaper	Ikke eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	Molekylvekt: 74,55 g/mol.
--------------------------------	---------------------------

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Reagerer med materialene listet i avsnitt 10.5.
-------------	---

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ved høy temperatur og ved kontakt med konsentrert svovelsyre og salpetersyre kan det dannes klorholdig hydrogen, som er en giftig gass med kvelende virkning. Ved kontakt med salpetersyre kan klorholdig nitrosil dannes. Kjemikaliet kan være etsende ved kontakt med fukt, vann.
-------------------------------	--

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Vann, fukt.
-------------------------	-------------

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Organiske forbindelser. Syrer. Baser.
----------------------------	---------------------------------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ved elektrolyse av en vannløsning av kjemikaliet dannes hydrogengass og klorgass. Se også avsnitt 5.2.
-----------------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Andre toksikologiske data	LD50: 2430-2600 mg/kg. Intrastrisk, rotte. LD50: 1500 mg/kg. Intrastrisk, mus. LD50: 660-770 mg/kg. Intrastrisk, rotte. LD50: 620-1181 mg/kg. Intrastrisk, mus. LD50: 39-142 mg/kg. Intrastrisk, rotte. LD50: 117 mg/kg. Intrastrisk, mus.
---------------------------	---

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av hudsensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av arvestoffskadelig virkning på kjønnseller, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering kreftfremkallende egenskaper, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av reproduksjonstoksitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av bestemt målorgan SE, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av bestemt målorgan RE, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Svelging av store mengder kan gi irritasjon av munnhule, magesmerter, kvalme, oppkast, diaré, koordinasjonsproblemer.
I tilfelle hudkontakt	Støv kan irritere huden mekanisk.
I tilfelle innånding	Støv kan forårsake mekanisk irritasjon av slimhinnene med irritasjonssymptomer som hoste og sår hals.

I tilfelle øyekontakt

Støv kan irritere øynene mekanisk. Symptomer som rennende øyne og svie kan forekomme.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akutt akvatisk fisk

Verdi: 2300 mg/l
 Testvarighet: 48 timer
 Art: *Leuciscus idus*
 Metode: LC50
 Kommentarer: LC50: 373 mg/l
Phoxinus phoxinus, 12-29 timer

LC50: 10000 mg/l
Gambusia affinis, 24 timer

LC50: 4200 mg/l
Gambusia affinis, 48 timer

LC50: 74,6 mg/l
Diplodus cervinus, 4,5-15,0 timer

LC50: 2010 mg/l
Lepomis macrochirus, 96 timer

LC50: 5500 mg/l
Lepomis macrochirus, 24 timer

LC50: 12500 mg/l
Cyprinus caprio, 5 timer

Akutt akvatisk alge

Verdi: 2500 mg/l
 Testvarighet: 72 timer
 Art: *Scenedesmus subspicatus*
 Metode: EC50
 Kommentarer: LC50: 1337 mg/l
Nitschera linearis, 120 timer

Akutt akvatisk Daphnia

Verdi: 825 mg/l
 Testvarighet: 48 timer
 Art: *Daphnia magna*
 Metode: EC50
 Kommentarer: LC50: 740 mg/l
Austropotamobius pallipes, 96 timer

LC50: 1214 mg/l
Orconectes limosus, 96 timer

EC50: 940 mg/l
Physella heterostropka (mollusca), 96 timer

LC50: 398-531 mg/l
Austropotamobius pallipes, 30 dager

Økotoksisitet	<p>LC50: 626-854 mg/l Orconectes limoris, 30 dager</p> <p>Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig. Dette utelukker imidlertid ikke muligheten for at store eller hyppige utslipp kan være miljøskadelige.</p>
---------------	--

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Halveringstid for nedbrytning	t(1/2): >30 dager
Biologisk nedbrytbarhet	Kommentarer: Stabil under abiotiske forhold.
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Inneholder kun uorganiske forbindelser.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Data om bioakkumulasjon er ikke tilgjengelig.
---------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Kjemikaliet er vannløselig og kan spres i vannmiljøet.
-----------	--

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Ikke relevant.
vPvB vurderingsresultat	Ikke relevant.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---	---

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres til godkjent avfallsmottak. Koden for avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 06 03 14 andre faste salter og saltløsninger enn dem nevnt i 06 03 11 og 06 03 13 Klassifisert som farlig avfall: Nei
Annen informasjon	Må ikke helles i avløp.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Nei
-------------	-----

14.1. FN-nummer

Kommentarer	Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler.
-------------	---

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.5. Miljøfarer

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Ikke relevant.
--------------------------	----------------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Ikke relevant.
------------------------------	----------------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/ Forskrifter)	<p>Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer.</p> <p>Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer.</p> <p>FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.</p> <p>Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), 01.06.2004 nr. 930, med endringer.</p>
------------------------------------	---

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 03.08.2015
Brukte forkortelser og akronymer	ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road

	<p>EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code)</p> <p>EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons</p> <p>IATA: The International Air Transport Association</p> <p>ICAO: The International Civil Aviation Organisation</p> <p>IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code</p> <p>LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt</p> <p>LD50: Dødelig dose, den dosen som dreper 50% av en populasjon</p> <p>PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig)</p> <p>RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail</p> <p>vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende</p>
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Versjon: 4. Avsnitt endret: 1-16 (CLP).
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Kiwa Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Versjon	4
Utarbeidet av	Kiwa Teknologisk Institutt as v/ Johan K. Rian